

Till

kommuner/kommunala bolag/gemensamma nämnder och kommunalförbund bland Avfall Sveriges medlemmar:

Malmö den 13 april 2023

Förpackningsinsamling: Medlemsinformation med anledning av FTIs/NPAs upphandling av mottagningsanläggningar och transporter från kommunal omlastning samt information om arbete med avtalsunderlag för avtal mellan kommun och PRO

Angående FTIs upphandling av mottagningsanläggningar samt transporter från omlastningsstation

Avfall Sverige förmedlade i mars, via hemsidan, information från FTI om att de kommer genomföra upphandlingar angående mottagningsanläggningar (dvs. andra anläggningar än de omlastningsstationer som kommunen får ansvar för) samt transporter från omlastningsstationer (dvs. transport utanför kommunens ansvar). FTI välkomnar även kommuner och kommunala bolag som marknadsaktörer i utförandet.

Avfall Sverige vill uppmärksamma att innan en kommun eller ett kommunalt bolag åtar sig sådana uppdrag måste den enskilda verksamheten göra en bedömning i relation till den kommunala kompetensen enligt kommunallagen samt konkurrenslagens regler om offentlig säljverksamhet, 3 kap. 27-32 §§ konkurrenslagen (2008:579). För hel- eller delägda bolag behöver också en analys göras av ägarkommunen/ägarkommunerna med utgångspunkt i det så kallade verksamhetskriteriet i undantagsreglerna från krav på upphandling i 3 kap. 11-16 §§ LOU

FTI har lämnat följande information:

FTI kommer på uppdrag av NPA (Näringslivets producentansvar)¹ att genomföra två upphandlingar under våren. Vi kommer upphandla Mottagningsanläggningar och Transporter från omlastningsstation.

¹ FTI:s nuvarande verksamhet avvecklas när insamlingsansvaret övergår till kommunerna den 1 januari 2024; NPA kommer att ansöka för att bli en framtida producentansvarsorganisation (PRO).

I uppdraget för Mottagningsanläggningar (MOA) ingår bl.a. mottagning, grovsortering och balning. I transportupphandlingen ingår att hämta insamlade papper, plast och metallförpackningar från omlastningsstationer (OLS) och köra dem till en mottagningsanläggning (MOA).

Om kommunen är intresserad att delta i någon, eller båda upphandlingarna så maila era kontaktuppgifter så snart som möjligt till anlaggning@ftiab.se så kommer ni att kunna ta del av upphandlingsunderlaget.

Enligt uppgift från FTI kommer upphandlingen att gå ut den 14 april.

Angående alternativ för omlastning och transport samt avtalsunderlag för avtal mellan kommun och PRO

Avfall Sverige vill med denna information informera om att vi – i dialog med FTI och TMR – arbetar med att ta fram ett avtalsunderlag för avtal mellan den enskilda kommunen och producentansvariga organisationer (PRO). De som verkar som PROer i dagsläget är FTI och TMR. Avfall Sverige kommer att presentera några alternativ avseende hur överlämnande av insamlat förpackningsavfall till PRO kan ske.

Sammanfattningsvis kommer avtalsunderlaget att innefatta formerna för överlämnande av insamlat förpackningsavfall till PROerna. Avtalsunderlaget tar sin utgångspunkt i de formella skyldigheterna för kommunen att omlasta förpackningsavfall. Underlaget kommer också att innefatta kriterier för kvalitet på förpackningsavfallet, där kvalitetskriterierna utgör mål men inte skall-krav. Det finns en överenskommelse mellan Avfall Sverige och Svenskt producentansvar (SPA) om kvalitetskriterier. Överenskommelsen är också förankrad med TMR. Ersättningsmodellen för PROernas ersättning till kommunerna innefattar schablonersättning för omlastning. Se nedan angående de aspekter som förväntas regleras i avtalsunderlaget.

När det gäller omlastning och överlämnande av insamlat förpackningsavfall till PROer ser Avfall Sverige att det finns tre huvudalternativ:

Alternativ 1 (ingen kommunal transport till mottagningsanläggning):

Kommunen omlastar på egen omlastningsstation/omlastningsstationer med flera kommuner gemensam omlastningsstation/omlastningsstationer alternativt av kommunen upphandlad omlastning. Kommunen avropar borttransport från omlastningsstationen av PROerna av insamlat förpackningsavfall som hämtar vid omlastningsstationen.

Detta alternativ utgår från de formella kraven för kommunen att ombesörja omlastning (jfr. 6 kap. 11 § förpackningsförordningen). Därefter tar PROerna vid när det gäller borttransporten

från omlastningsstationerna. Alternativ 1 utgör huvudregeln i enlighet med förpackningsförordningen.

Alternativ 2 (avtalsbaserad transport till mottagningsanläggning):

Kommunen ombesörjer i egen regi eller upphandlar transport från omlastningsstation(er) till PROernas mottagningsanläggningar (enligt avtal med PROerna) där överlämnande av insamlat förpackningsavfall sker.

Fördelen med detta alternativ är att kommunen har kontroll över behovet av borttransport från omlastningsstationerna i relation till kapaciteten för upplagring på omlastningsstationerna.

Detta är en modell som Avfall Sverige överväger att föreslå som ett alternativ i avtalsunderlaget. Det vill säga att kommunen förutom den formella skyldigheten att omlasta i enlighet med förpackningsförordningen även kan ombesörja för transporten till PRO:ernas mottagningsanläggningar. Det sistnämnda mot ersättning enligt avtalet eftersom sådan transport ligger utanför kommunens formella ansvar enligt förpackningsförordningen. Dialog förs med FTI och TMR angående denna lösning som ett alternativ för överlämnande av det av kommunen insamlade förpackningsavfallet.

Alternativ 3 (anbudsbaserad transport till mottagningsanläggning):

När det gäller NPA som PRO: Kommunen omlastar på egen omlastningsstation(er), med flera kommuner gemensam omlastningsstation(er) alternativt av kommunen upphandlad omlastning. Kommunen ombesörjer därefter transport från omlastningsstation(er) till NPAs mottagningsanläggningar via FTI:s upphandling.

Transportdelen i detta alternativ är alltså det som utgörs av FTIs inbjudan till kommuner och kommunala bolag att lämna anbud avseende transport från omlastningsstationer samt att, om kommunen väljer detta, lämna anbud på att tillhandahålla mottagningsanläggningar.

När det gäller TMR som PRO: Alternativ 3 är inte tillämpligt eftersom TMR, enligt uppgift från dem, inte avser att gå ut med förfrågan till kommuner och kommunala bolag avseende att lämna anbud om transporter från omlastningsstationer eller tillhandahållande av mottagningsanläggningar.

Med detta sagt vill Avfall Sverige informera kommunmedlemmarna om att det finns alternativ till att vara uppdragstagare till NPA, samt vid omlastningsstationer överlämna insamlat förpackningsavfall till NPA och TMR, när det gäller hur borttransporten från omlastningsstationer till mottagningsanläggningar kan verkställas och att kommunen har detta i åtanke när – den kommun som har transportkapacitet – överväger att lämna anbud till FTIs/NPAs upphandling.

Avtalsunderlaget - innehåll

Det nämnda avtalsunderlaget kommer att reglera de aspekter som inte täcks in av förpackningsförordningen. Det handlar bl a om följande aspekter:

- Upplagring,
- Omlastning,
- Vägning,
- Formerna för överlämnande av insamlat förpackningsavfall till PRO,
- Kvalitetsaspekter (överenskommelse mellan Avfall Sverige och Svenskt producentansvar, avstämd med TMR),
- Avtransport efter omlastning,
- Hämtningsintervall,
- Rapportering,
- Ersättning för åtaganden utanför kommunens formella uppdrag,
- Generella avtalsklausuler.

Avstämning av förslag till avtalsunderlag kommer att göras med en referensgrupp med representanter för medlemmarna. Det finns inte något datum fastställt för när avtalsunderlaget ska vara färdigt. Avfall Sverige kommer att informera om avtalsunderlaget så fort det finns någon information att delge.

För fortsatta kontakter i dessa frågor kontakta Avfall Sveriges chefsjurist Sven Lundgren, sven.lundgren@avfallsverige.se telefon 040-35 66 09.

Med vänlig hälsning,

Avfall Sverige

Tony Clark

Vd